

Geteld, gewogen en gebroken

Toelichting voor gespreksleiders

God dienen in de wereld van vandaag
Bijbelgedeelte: Daniël 5

Groiegroepen C.G.K. Groningen
Seizoen 2009/2010 nr. 8

De boodschap van God is voor de geleerden niet te vatten. Nu komt er een bovennatuurlijke hand van God, zichtbaar in de geschiedenis in de balzaal van Belsassar en niemand die de boodschap kan lezen. Tenslotte komt de koningin-moeder, die zich nog ergens iets herinnert van Daniël, iemand die God kent en destijds ook haar schoonvader, Nebukadnessar geholpen heeft. En zij zegt: maar ik weet er een uit de ballingen van Israël, en die was in staat dromen uit te leggen. Vraag hem erbij.

En ze nodigen Daniël erbij. En Daniël komt daar binnen en ziet in een blik wat die boodschap is daar op de wand. Hoe is dat mogelijk?

Als er gestaan heeft op die wand wat hier staat in de bijbel, dan moeten die geleerden daar toch ook iets van hebben kunnen maken? Een of andere boodschap, al geloofden ze er zelf niet in - en je weet dat je leven op het spel staat bij een dictator - dan maak je er wel wat van! Maar ze konden er niets van maken. En Daniël ziet het in een oogopslag. Hoe zit dat. Dat is een van de dingen die we uit onderzoek aan de weet zijn gekomen. Je zou kunnen zeggen: er stond op die wand een soort cryptogram, een soort raadselspreuk. En als we nagaan wat er gestaan heeft, dan stond er waarschijnlijk precies wat in vers 26-28 te lezen is: er stond op die wand: m n h, m n h, t k l, p r s.

Nu is het zo, dat men bij opgravingen in Babel heeft ontdekt, dat ze ook toen al munten gebruikten. En dat er in de stad drie soorten munten waren. Dat was de mineh, dat was het telstuk. De tikel, het weegstuk. En de peres, een deelstuk. En ineens krijg je een idee van wat daar gebeurd is. Daar zijn die geleerden bij elkaar gekomen. Ze hebben naar de muur gekeken en zagen daar staan: mnh, tkl, prs. En ze zeiden: gulden, cent, kwartje. Nou maak daar maar eens wat van. Ze hebben zich achter hun oor staan krabben. Gulden, cent, kwartje.

En dan komt Daniël binnen. Nu moeten we er op letten, dat er wel twee keer staat: zij prezen de goden van goud, zilver, koper, ijzer, hout en steen. Die prezen ze, ze dachten helemaal in de categorieën van geld. De economie was er alles. Het staat niet zo ver van onze tijd af. Als dan het teken aan de wand verschijnt, interpreteren de mensen het ook zo. En is het nog steeds niet zo? Dat de wereld wordt uitgelegd in: gulden, cent, kwartje. Dat het gaat om de economie, het geld. Daar wordt alles tegen afgewogen. En zulke categorieën wordt gedacht. Daar draait het allemaal om.

Maar Daniël denkt anders. Hij heeft gedacht in de categorie van wat is God aan het doen?

Wat zou Hij deze mensen te zeggen hebben. Zo stond Daniël in het leven. Hij keek vanuit zijn geloof in God om zich heen. Zo dacht, zo leefde hij.

En in een flits ziet hij het. Wat de geleerden lazen waren de klinkers die pasten bij de munten. Maar wat Daniël leest, dat zijn de klinkers die passen bij de voltooide deelwoorden. Hij leest niet: telstuk, weegstuk, deelstuk. Maar: geteld, gewogen en gebroken.

Hij ziet daar voltooide deelwoorden van het handelen van God. En hij zegt tegen de koning en allen die daarbij zijn: daar staat op de wand: geteld, God heeft uw dagen geteld. En Hij heeft ze gewogen, al uw daden. En de weegschaal sloeg door, de verkeerde kant op, u werd te licht bevonden. En: Hij heeft het gebroken. Hij heeft uw rijk in stukken gebroken en aan de Perzen gegeven. Een duidelijk boodschap voor de koning. Maar in plaats van dat ze nu deden wat die boodschap bedoelde. Wat zou God er anders mee bedoeld hebben dan dat het een laatste appel is. Keer terug naar God. En dat zegt Daniël ook: Uw vader Nebukadnessar, toen hij zo werd getroffen, heeft hij zich bekeerd. Maar u, u prijst alleen de goden van goud en zilver, koper en ijzer en hout en steen. Maar de God, in wiens hand zelfs uw adem is, hebt u niet vereerd. Zo vraagt God om het hart van deze koning.